

Stichting Tuchtrechtspraak Mediators

DE TUCHTCOMMISSIE VAN DE STICHTING TUCHTRECHTSPRAAK MEDIATORS

HEEFT DE NAVOLGENDE BESLISSING GEGEVEN IN ZAAK **M-2016-21** van:

MEVROUW A,

wonende te B,
verder te noemen: klagster,

tegen:

DE HEER G,

kantoorhoudende te H,
verder te noemen: de mediator.

1. De procedure

- 1.1 Met een brief van 13 december 2016 (met bijlagen), binnengekomen op 19 december 2016, heeft klagster een klacht ingediend bij de Tuchtcommissie over het handelen van de mediator.
- 1.2 De mediator heeft met een brief van 17 januari 2017 (met bijlagen), binnengekomen op 19 januari 2016, gereageerd op de klacht.
- 1.3 De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 17 maart 2017 te Den Haag. Klagster en de mediator zijn verschenen. Klagster heeft het woord gevoerd mede aan de hand van aantekeningen, die aan de mediator en de Tuchtcommissie zijn overgelegd. De mediator heeft zijn verweer nader toegelicht, mede aan de hand van een overgelegde fotokopie van een flipover.

2. Vaststaande feiten

- 2.1 De mediation had betrekking op een arbeidsconflict tussen de werkgever van klagster, vertegenwoordigd door de directeur J, en klagster, die destijds de functie van hoofd HR vervulde.
- 2.2 De mediator heeft op 28 september 2016 een intakegesprek gevoerd met klagster en op 30 september 2016 met J.
- 2.3 Op 4 oktober 2016 heeft de eerste inhoudelijke mediationbijeenkomst plaatsgevonden. Bij die gelegenheid hebben partijen de mediationovereenkomst ondertekend.
- 2.4 De op 6 oktober 2016 gehouden tweede mediationbijeenkomst hebben partijen en de mediator aangewend om te komen tot gezamenlijke afspraken, waarbij partijen door middel van een vaststellingsovereenkomst (hierna: "VSO") tot beëindiging van het dienstverband van klagster zouden komen.
- 2.5 Na afloop van de mediationbijeenkomst van 6 oktober 2016 heeft op verzoek van klagster een (een-op-een) gesprek plaatsgevonden tussen klagster en de mediator

(hierna: “het nagesprek”). Klaagster had het verzoek tot dit gesprek gedaan in het bijzijn van J.

- 2.6 Op 7 oktober 2016 (11:36 uur) heeft de mediator partijen uitgenodigd voor de op 10 oktober 2016 te houden derde mediationbijeenkomst.
- 2.7 J heeft op 7 oktober 2016 (13:39 uur) de concept VSO aan klaagster toegezonden (en in kopie aan de mediator).
- 2.8 Op 8 oktober 2016 heeft klaagster de mediator bericht dat zij de concept VSO heeft ontvangen en dat het bereiken van overeenstemming nu iets is tussen haar, klaagster, en J. Klaagster heeft daarbij voorts meegedeeld dat de geplande mediationbijeenkomst van 10 oktober 2016 geen doorgang hoeft te vinden.
- 2.9 J heeft de mediator vervolgens desgevraagd laten weten dat hij geen behoefte heeft aan een slotbijeenkomst.
- 2.10 Op 10 oktober 2016 heeft de mediator partijen formeel bericht dat het mediationtraject op aangeven van klaagster is beëindigd.

3. De klachten

- 3.1. Klaagster heeft de hierna in 3.2 en 3.3 weergegeven klachten geformuleerd.
- 3.2 De mediator heeft zich van de aanvang af niet neutraal opgesteld. Hij ging teveel mee in de opstelling van J.
- 3.3 In het nagesprek is de mediator zijn boekje ver te buiten gegaan door een psychologische analyse te geven van haar, klaagster, als persoon, terwijl zij van de mediator een concrete terugkoppeling van het verloop van de mediation verwachtte. De mediator vertelde een – zoals hij het noemde – “onzinverhaaltje” op basis van gedachten (een “visioen”) die hij over de persoon van klaagster had gekregen vóór zijn eerste ontmoeting met haar. De mediator beschreef hierbij expliciet een incestervaring die zij in het bijzijn van een oom zou hebben opgedaan. Hij benoemde bij die gelegenheid haar genitaliën en vermeldde wat haar oom daarmee zou hebben gedaan. Zij heeft het nagesprek als zeer onveilig, intimiderend en ongewenst ervaren. De handelwijze van de mediator is volstrekt ongepast en ongehoord.
- 3.4 Op grond van het vorenstaande stelt klaagster dat de mediator heeft gehandeld in strijd met de Gedragsregels voor de MfN-registermediator (hierna: “Gedragsregels”) 1 (Beroepsethiek en integriteit), 3 (Partij-autonomie) en 7 (Competentie).

4. Het verweer

- 4.1 De mediator heeft als verweer het volgende aangevoerd.
- 4.2 Hij is zich niet bewust geweest van een mogelijk partijdige opstelling. Klaagster noemt ook geen concrete voorbeelden. Wellicht ziet deze klacht op zijn pogingen het voor de werkgever belangrijke onderwerp “verbetering van het functioneren van klaagster als hoofd HR”, op de agenda te houden. Daarmee heeft hij geen oordeel gegeven over het functioneren van klaagster of over de kijk van de werkgever daarop.
- 4.3 Tijdens het nagesprek, dat ruim één uur heeft geduurd, is wel degelijk gesproken over de beleving van de mediation door klaagster. Met haar uitdrukkelijke toestemming heeft hij haar – gedurende vijf minuten – een these voorgehouden, om te kunnen achterhalen wat de oorzaak zou kunnen zijn van het door de werkgever geschetste beeld dat zij als hoofd HR niet of onvoldoende in echt menselijke verbinding stond met haar teamleden. Hij heeft klaagster niet plotseling geconfronteerd met het “onzinverhaal”. In het mediationproces probeert hij altijd integer en in het belang van betrokkenen te handelen. In dit geval heeft hij heel voorzichtig gehandeld, stap voor stap. Naar zijn ervaring is de oorzaak van conflicten en van het onvermogen die zelf te kunnen oplossen veelal te vinden in het interpersoonlijke. Hij deelt deze visie altijd met

betrokkenen in het eerste intakegesprek en laat ze op de flipover ook het theoretische kader van het emotiemanagement zien. Het is aan de betrokkene zelf om daarmee dan al dan niet iets te doen. Hij respecteert altijd de keuze van de betrokkene. Als hem, de mediator, wordt gevraagd wat hem is opgevallen, reageert hij daarop altijd voorzichtig met een vraag als “kan het zijn dat”, daarbij alle ruimte latend voor de mogelijkheid dat dat niet het geval is, of zo (nog) niet wordt gezien of ervaren.

Hij is zeer geschrokken van het feit dat klaagster zich door zijn “onzinverhaaltje” zeer onveilig is gaan voelen en dat zij de door hem – met vele voorbehouden - voorgehouden these (van de mogelijk diepere oorzaak van de problemen van klaagster op de werkvloer) als intimiderend en als een ongewenste intimiteit heeft ervaren. Zijn intentie was louter gericht op het in de toekomst voorkomen van conflicten op de werkvloer. Hij had het beste met klaagster voor. Hij heeft het echter verkeerd ingeschat. In de nadien gehouden mediations heeft hij zich verre gehouden van dergelijke theses. Hij heeft hiervan geleerd en heeft spijt van zijn handelwijze.

- 4.4 Met betrekking tot de vraag of – en zo ja, in welke mate – hij als mediator door zijn handelwijze in deze mediation een Gedragsregel heeft geschonden en welke reactie al dan niet gepast is, refereert de mediator zich aan het oordeel van de Tuchtcommissie.

5. De beoordeling

- 5.1 De Tuchtcommissie stelt allereerst vast dat de mediator zich in al zijn schriftelijke communicatie heeft gepresenteerd als mediator. Hij heeft de opdracht tot mediation, naar tussen partijen niet in geschil is, ook (uitsluitend) in die hoedanigheid aangenomen. Dit betekent dat de Gedragsregels onverkort van toepassing zijn op de gedragingen van de mediator, met inbegrip van die tijdens het nagesprek, dat heeft plaatsgevonden vóór de formele beëindiging van de mediation op 10 oktober 2016. Met betrekking tot de twee hier aan de orde zijnde klachten overweegt de Tuchtcommissie verder het volgende.
- 5.2 Dat de mediator zich tijdens de mediation van het begin af aan niet neutraal heeft opgesteld en teveel is meegegaan in de opstelling van J, is naar het oordeel van de Tuchtcommissie tegenover de gemotiveerde betwisting van de mediator niet komen vast te staan. Deze klacht (3.2) is ongegrond.
- 5.3 De Tuchtcommissie overweegt met betrekking tot de onder 3.3 samengevatte klacht het volgende.
- Een gesprek na afloop van de mediation met partijen of één van hen over het verloop van het mediationproces als zodanig kan op zichzelf genomen binnen de taakopvatting van een mediator passen. Wanneer een dergelijk gesprek echter neerkomt op een analyse van de persoon van betrokkene of een “uitstapje” naar een mogelijk incestueus verleden van een van partijen omvat, om de oorzaak te achterhalen van het (gestelde) disfunctioneren van die partij, gaat een mediator zijn boekje te buiten. Voor een dergelijke analyse of “uitstapje” is op zijn minst genomen een nadere overeenkomst tussen de betrokkenen vereist, waarbij de mediator op ondubbelzinnige wijze afstand doet van zijn rol als mediator. De mediator heeft in dit geval zijn rol van neutrale procesbegeleider verlaten. Hij heeft zich opgesteld als therapeut zonder dat hij uitdrukkelijk afstand had gedaan van zijn rol als mediator op de wijze zoals hiervoor beschreven. Het enkele feit dat de mediator aan de hand van een flipover een uitleg over zijn werkwijze en over emotiemanagement aan klaagster heeft gegeven, doet hieraan niet af. Aldus heeft de mediator zijn rolwisseling van mediator naar therapeut onvoldoende gemarkeerd, met als gevolg dat bij klaagster onduidelijkheid en verwarring zijn ontstaan over de hoedanigheid waarin de mediator in het nagesprek is opgetreden.

Daar komt nog het volgende bij. De mediator heeft ten aanzien van de bij het “onzinverhaaltje” gekozen bewoordingen de lezing van klaagster in de kern erkend. Deze bewoordingen waren veel te direct en ook overigens binnen zijn rol als MfN-mediator ontoelaatbaar en volkomen ongepast. Daarbij was een verzwarende omstandigheid dat – naar tussen partijen vaststaat – het een-op-een-gesprek met klaagster heeft plaatsgevonden in een kamer waarop van buiten geen zicht was. Door in deze context in concrete bewoordingen te zinspelen op een mogelijk incestueuze ervaring van klaagster heeft de mediator gevoel van veiligheid dat klaagster binnen de mediation mocht verwachten, ernstig geschaad.

Hoewel de mediator, naar hij zelf stelt, zijn taak met de beste intenties heeft uitgevoerd, heeft hij daaraan toch een wezenlijk andere invulling gegeven dan van een mediator mag worden verwacht. Naar het oordeel van de Tuchtcommissie is de in 3.3 samengevatte klacht dan ook gegrond.

- 5.4 Uit de gegrondheid van klacht 3.3 volgt de mediator heeft gehandeld in strijd met de Gedragsregels 1 (Beroepsethiek en integriteit) en 7 (Competentie). De Tuchtcommissie is van oordeel dat door de handelwijze van de mediator het vertrouwen in de mediation is geschaad en dat in beginsel een zware maatregel op zijn plaats is. Gelet echter op de omstandigheid dat de mediator niet eerder in een tuchtrechtelijke procedure is betrokken geweest en dat hij uitdrukkelijk heeft verklaard nooit meer te zullen handelen zoals hij heeft gedaan, zal de Tuchtcommissie volstaan met de maatregel van berisping. Een en ander leidt tot de volgende beslissing.

6. De beslissing

De Tuchtcommissie:

- verklaart de in 3.2 weergegeven klacht ongegrond;
- verklaart de in 3.3 weergegeven klacht gegrond en legt de mediator de maatregel van berisping op.